

Příloha č. 1 – dotazník pro žáky škol

Michaela Burdová
HTF UK
Sociální pedagogika

Analýza potřebnosti nízkoprahových klubů pro děti a mládež v Praze 3 dotazník pro žáky

Ahoj,

jmenuji se Michaela a dokončuji studium na vysoké škole. Tento dotazník je součástí mé závěrečné – bakalářské – práce. Jeho cílem je zjistit, jak děti a mladí lidé na Žižkově tráví svůj volný čas, s čím se v životě setkávají, co je štve a co je pro ně těžké. Také mě zajímá, co si myslíš o nízkoprahových klubech pro děti a mládež.

Prosím Tě o **upřímnost** při vyplňování. Není to žádný test znalostí, **zajímá mě tvůj názor, jak to vidíš Ty.** Dotazník je **anonymní – tvoje odpovědi se nikdo nedozví.**

Potřebuji o Tobě vědět pouze, jestli jsi holka, nebo kluk a kolik je ti let. Některé odpovědi budeš zaškrtnout křížkem – vyber vždy ty odpovědi, které jsou nejbližší pravdě. Jinde je třeba odpověď vypsát. Pokud budeš mít otázky, neváhej se zeptat.

Děkuji Ti za vyplnění!

Jsem

☐	Holka
☐	Kluk

Je mi let

➤ Volný čas trávím

Zaškrtni všechny správné možnosti.	velmi často	často	občas	skoro nikdy	nikdy
sám/a					
s rodiči					
s nejlepším kamarádem/kamarádkou					
se svým klukem/se svojí dívkou					
s partou kamarádů					
s někým jiným (doplň s kým):					

➤ Ve volném čase jsem

Zaškrtni všechny správné možnosti.	velmi často	často	Občas	skoro nikdy	nikdy
v nízkoprahovém klubu					
v parku, na ulici					
Doma					
na hřišti					
v přírodě					
na kroužku/tréninku/v oddíle apod.					
někde jinde (doplň kde):					

➤ Do kolika hodin býváš venku? (Zaškrtni **všechny** správné možnosti a doplň hodinu.)

	rodiče mi neříkají, v kolik mám být doma
--	--

	musím přijít domů dohod.
--	--------------------------------

	... a dodržuji to
	... a občas to poruším
	... ale často to porušuji
	... ale kašlu na to, chodím, jak chci, třeba v hod.

- S kým žiješ v domácnosti? (Zaškrtni **všechny** správné možnosti, doplň.)

	s mámou a tátou
	se svými (napiš kolika) sourozenci pokud se sourozenci nežiješ, napiš proč:
	s mámou a jejím mužem/přítelem
	s tátou a jeho ženou/přítelkyní
	jenom s mámou
	jenom s tátou
	s babičkou, dědečkem
	s dospělým sourozencem a jeho rodinou
	s náhradními rodiči
	s někým jiným (napiš, s kým):

- Za kým jdeš, když Tě něco trápí, když máš nějaký problém? (Zaškrtni **všechny** správné možnosti, doplň.)

	za mámou
--	----------

	za tátou
	za sourozencem
	za kamarádem
	za svým klukem/za svojí dívkou
	za učitelem
	za pracovníkem nízkoprahového klubu
	za trenérem, vedoucím kroužku, oddílu, kam chodím ve volném čase
	za někým jiným (napiš, za kým):
	za nikým

➤ Co Tě nejčastěji trápí, nebo štve?

Zaškrtni všechny správné možnosti	velmi často	často	Občas	skoro nikdy	nikdy
Rozvod rodičů					
Hádky mezi rodiči					
Hádky Tebe s rodiči					
Neshody s nevlastním rodičem (partnerem rodiče)					
Problémy ve škole					
Volba budoucího povolání					
Problémy s Tvým klukem/Tvojí dívkou					
Hádka s kamarádem/kamarádkou					
Osamělost					
Stěhování					
Finanční problémy rodiny					
Nedostatek soukromí doma					
Nuda					

Myslím si, že nevypadám dobře	☐	☐	☐	☐	☐
Ostatní kluci/holky se mi posmívají	☐	☐	☐	☐	☐
Ostatní kluci/holky mě bijí	☐	☐	☐	☐	☐
Něco jiného (co):	☐	☐	☐	☐	☐

- Jak často se ocitáš v následujících situacích? Dotazník je anonymní, Tvoje odpovědi se nikdo nedozví.

Zaškrtni všechny správné možnosti	velmi často	často	občas	skoro nikdy	nikdy
Kouřím cigarety	☐	☐	☐	☐	☐
Hulím (marihuanu, hašiš)	☐	☐	☐	☐	☐
Zkouším nějaké další drogy	☐	☐	☐	☐	☐
Mám zkušenosti s kurátorem pro mládež	☐	☐	☐	☐	☐
Poperu se	☐	☐	☐	☐	☐
Mám trochu problémy s policií	☐	☐	☐	☐	☐
Myslím, že táta/máma moc pije	☐	☐	☐	☐	☐
Někdo z mých kamarádů potřebuje těhotenský test	☐	☐	☐	☐	☐
Ublíží mi někdo z mých nejbližších	☐	☐	☐	☐	☐
Přemýšlím, že uteču z domova	☐	☐	☐	☐	☐
Piji alkohol	☐	☐	☐	☐	☐

- Co Tě naposledy nejvíc naštvalo, rozhodilo? (Stručně popiš, co se stalo a jak jsi to vnímal/a.)

➤ Jak jsi tu situaci řešil/a, co jsi udělal/a?

➤ Chodíš do nízkoprahového klubu pro děti a mládež?

Zaškrtni 1 nejbližší volbu	velmi často	často	občas	skoro nikdy	nikdy
Do nízkoprahového klubu chodím	☐	☐	☐	☐	☐

➤ Co si myslíš o nízkoprahových klubech?

Zaškrtni všechny správné možnosti	velmi často	často	občas	skoro nikdy	nikdy	nevím
je jich málo , bývá tam plno	☐	☐	☐	☐	☐	☐
je tam zábava	☐	☐	☐	☐	☐	☐
cítím se tam bezpečně	☐	☐	☐	☐	☐	☐
pomáhají člověku, když má nějaké starosti	☐	☐	☐	☐	☐	☐
chodí tam lidi, které nemám rád/a	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Co ještě chceš říct o nízkoprahových klubech?

To je vše, díky za Tvoje odpovědi!

Příloha č. 2 – dotazník pro pedagogické pracovníky

Michaela Burdová

HTF UK

Sociální pedagogika

Analýza potřebnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v Praze 3

dotazník pro pedagogy

Tento dotazník si klade za cíl zjistit potřebnost nízkoprahových zařízení pro děti a mládež na Praze 3. Výsledky dotazníku nevypovídají a ani nemají za cíl vypovídat nic o kvalitě výuky a školy, účelem je zmapovat situaci dětí a dospívajících na Praze 3 a specifika této lokality. Dotazník je anonymní a je součástí výzkumu v rámci mé bakalářské práce – analýzy potřebnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v Praze 3. Děkuji Vám za jeho vyplnění.

1. Kolik žáků školu navštěvuje?

2. Působí na škole

(nehodící se škrtněte)

výchovný poradce

ANO	NE
-----	----

školní psycholog

ANO	NE
-----	----

pedagogický asistent? Pokud ano, kolik?

ANO	NE
-----	----

3. Jaký je podíl romských dětí na škole? Jaké je jejich postavení, vztahy s ne-romskými dětmi?

4. Jaký je podíl dětí cizinců na škole? Jaké je jejich postavení, vztahy s ostatními dětmi?

5. Jak byste charakterizoval/a dnešní dospívající děti na Vaší škole v těchto klíčových oblastech:

➤ rodina – zázemí, vztahy, práva a povinnosti v rodině

➤ škola – přístup ke vzdělání, k učitelům

➤ kamarádi – vrstevnická skupina

➤ mezilidské vztahy – jejich uspořádání, kvalita

➤ volný čas a zájmy

➤ přístup ke svému okolí, prostředí?

6. Co Vás napadne, když se řekne Žižkov? Jak byste charakterizoval/a prostředí Prahy 3 v kontextu výchovy dětí?

7. Jaká je podle Vás lokalita Prahy 3 co do míry rizikovosti? (přítomnost soc. patologických jevů, rizikových skupin)

	vysoce riziková
	spíše riziková

	málo riziková
	neriziková

8. Jak často se mezi žáky školy objevují soc. patologické jevy a další konfliktní společenské situace?

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ problémy se šikanou

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ drobná kriminalita

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ násilné chování

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ vandalismus

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ konzumace alkoholu

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ návykové a psychotropní látky

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka

	nikdy
--	-------

➤ kouření

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ rasismus

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ záškoláctví

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ domácí násilí

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ mezigenerační konflikty (např. s rodiči, učiteli)

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ útěky z domova

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ předčasný a rizikový sex

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- zneužívání (nebo odůvodněné podezření na zneužívání)

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

9. Jak často se ve škole setkáváte s tím, že dítě vyrůstá v omezujících životních podmínkách, tj. v omezujícím rodinném, nebo sociálním prostředí, které dítě negativně formuje?

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

Jak často se podle Vás u žáků objevují tyto dílčí problémy, jejichž podstata tkví v omezujících životních podmínkách?

- neschopnost adaptace

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- neschopnost navázání vztahů

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- asociální životní způsob (destruktivita v sociálních situacích, nepřijímání odpovědnosti, parazitní uspořádání vztahů)

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- odcizení, absence citlivosti

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- omezující podmínky doma, v rodině

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka

nikdy

➤ absence zájmů, pasivita

velmi často
často
občas
velmi zřídka
nikdy

10. Jak často se ve škole setkáváte s tím, že dítě vyrůstá v omezujících životních podmínkách, tj. v omezujícím rodinném, nebo sociálním prostředí, které dítě negativně formuje?

velmi často
často
občas
velmi zřídka
nikdy

Zaznamenáváte u žáků následující problémy?

➤ rozpad rodiny

velmi často
často
občas
velmi zřídka
nikdy

➤ partnerské problémy rodičů

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ krize dítěte vyžadující bezodkladné řešení

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ sexuální debut

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ problémy s volbou školy a povolání

	velmi často
	často
	občas

	velmi zřídka
	nikdy

- partnerské problémy dospívajících, rozpad vlastních partnerských vztahů

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- těhotenství

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- bytové problémy rodiny

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- finanční problémy rodiny

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

11. V čem spatřujete pozitiva, případně nezastupitelnost nízkoprahových klubů pro děti a mládež (dále NZDM) na Praze 3?

12. V čem vidíte slabé stránky NZDM?

13. Jak si představujete vzájemnou spolupráci školy a NZDM?

..

Děkuji Vám za Váš čas!

Příloha č. 3 – Dotazník pro zástupce pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 3 a 9.

Michaela Burdová
HTF UK
Sociální pedagogika

Analýza potřebnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v Praze 3

dotazník pro metodiky prevence

Tento dotazník si klade za cíl zjistit potřebnost nízkoprahových zařízení pro děti a mládež na Praze 3. Účelem je zmapovat situaci dětí a dospívajících na Praze 3 a specifika této lokality. Dotazník je anonymní a je součástí výzkumu v rámci mé bakalářské práce – analýzy potřebnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v Praze 3. Děkuji Vám za jeho vyplnění.

1. S kolika školami spolupracujete a jak spolupráci hodnotíte?
2. Jak vnímáte postavení romských dětí na jednotlivých školách, vztahy s ne-romskými dětmi?
Kolik % romských dětí (dle kvalifikovaného odhadu) chodí v Praze 3 do běžných základních škol?
3. Jak vnímáte postavení dětí cizinců na jednotlivých školách, vztahy s ostatními dětmi?
4. Jak byste charakterizoval/a dnešní dospívající děti v těchto klíčových oblastech:

- rodina – zázemí, vztahy, práva a povinnosti v rodině
- škola – přístup ke vzdělání, k učitelům
- kamarádi – vrstevnická skupina
- mezilidské vztahy – jejich uspořádání, kvalita
- volný čas a zájmy
- přístup ke svému okolí, prostředí?

5. Co Vás napadne, když se řekne Žižkov? Jak byste charakterizoval/a prostředí Prahy 3 v kontextu výchovy dětí?

6. Jaká je podle Vás lokalita Prahy 3 co do míry rizikovosti? (přítomnost soc. patologických jevů, rizikových skupin)

	vysoce riziková
	spíše riziková
	málo riziková
	neriziková

7. Jak často se podle Vás mezi žáky škol v Praze 3 objevují soc. patologické jevy a další konfliktní společenské situace? (kvalifikovaný odhad)

	velmi často
	často
	občas

	velmi zřídka
	nikdy

➤ problémy se šikanou

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ drobná kriminalita

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ násilné chování

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ vandalismus

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ konzumace alkoholu

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ návykové a psychotropní látky

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ kouření

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka

	nikdy
--	-------

➤ rasismus

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ záškoláctví

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ domácí násilí

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ mezigenerační konflikty (např. s rodiči, učiteli)

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ útěky z domova

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ předčasný a rizikový sex

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ zneužívání (nebo odůvodněné podezření na zneužívání)

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka

	nikdy
--	-------

8. Jak často se setkáváte s tím, že dítě vyrůstá v omezujících životních podmínkách, tj. v omezujícím rodinném, nebo sociálním prostředí, které dítě negativně formuje?

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

9. Jak často se podle Vás u dětí z Prahy 3 objevují tyto dílčí problémy, jejichž podstata tkví v omezujících životních podmínkách?

➤ neschopnost adaptace

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ neschopnost navázání vztahů

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka

	nikdy
--	-------

- asociální životní způsob (destruktivita v sociálních situacích, nepřijímání odpovědnosti, parazitní uspořádání vztahů)

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- odcizení, absence citlivosti

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- omezující podmínky doma, v rodině

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

- absence zájmů, pasivita

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

10. Jak často si myslíte, že děti a mladí lidé, s nimiž se setkáváte ve školách na území Prahy 3, řeší obtížné životní situace, tj. situace obtížně řešitelné vlastními silami? Zaznamenáváte v poradně, nebo na školách následující problémy dětí a dospívajících?

➤ rozpad rodiny

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ partnerské problémy rodičů

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ krize dítěte vyžadující bezodkladné řešení

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ sexuální debut

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ problémy s volbou školy a povolání

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ partnerské problémy dospívajících, rozpad vlastních partnerských vztahů

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka

	nikdy
--	-------

➤ těhotenství

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ bytové problémy rodiny

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

➤ finanční problémy rodiny

	velmi často
	často
	občas
	velmi zřídka
	nikdy

11. V čem spatřujete pozitiva, případně nezastupitelnost nízkoprahových klubů pro děti a mládež (dále NZDM) na Praze 3?

12. V čem vidíte slabé stránky NZDM?

13. Jak si představujete vzájemnou spolupráci pedagogicko-psychologické poradny a NZDM?

Děkuji Vám za Váš čas!

Příloha č. 4 – Otázky k rozhovoru:

1. Co je podle tebe stres?
 - a. Co Tě napadne, když se řekne stres?
 - b. Znáš pojem stres? Kdy ho používáš?
2. Co Tě naposledy naštvalo, z čeho jsi byl/a ve stresu?
 - a. Jaká byla příčina, že ses naštvál/a? Co ti vadilo?
 - b. Co se stalo?
3. Co tě běžně naštvá, z čeho máš „nervy“?
 - a. doma
 - b. ve škole
 - c. mezi kamarády
 - d. na veřejnosti (v obchodě, v MHD apod.)
4. Jakým způsobem řešíš stresové situace?
 - a. Jaké máš metody, jak stres zvládnout?
 - b. Co ti pomáhá, aby ses cítil/a klidněji?
5. Projevuje se u Tebe nějak stres navenek?
 - a. Jak to vypadá, když máš „nervy“?
 - b. Jak se chováš, když jsi ve stresu?

Příloha č. 5 – Přehled výstupů dotazníků pro pedagogické pracovníky (škola „A“)

1 Počet žáků navštěvujících školu

170

2 Specializované funkce

Na škole působí výchovný poradce, školní psycholog, speciální pedagog a 5 pedagogických asistentů

3 Podíl romských žáků

Romských žáků je většina, cca 90%, dobrý vzájemný vztah

4 Podíl dětí cizinců

3 žáci, kamarádský vztah, v minulosti do školy docházely čínské děti, problémem byla velká jazyková bariéra a izolace těchto dětí

5 Charakteristika žáků v klíčových oblastech

Respondent 1: *„zcela podle mentality, zvyků a kulturních vzorců chování romského etnika, žijícího komunitním způsobem života – komentář prochází všemi oblastmi“*

a) rodina

Respondent 2: *„Chlapci nemají většinou povinnosti téměř žádné, dívky se starají o mladší sourozence.“*

b) škola

Respondent 2: *„vzdělání není důležité, až na výjimky“*

c) kamarádi, vrstevnická skupina

Respondent 2: *„jsou velmi důležití, často na prvním místě“*

d) mezilidské vztahy

Respondent 2: nevyplněno

e) volný čas a zájmy

Respondent 2: *„konkrétní zájmy projevují velmi málo, volný čas tráví často jen tak venku“.*

f) přístup ke svému okolí, prostředí

Respondent 2: *„Lhostejný, přehlíživý, nevnímají ani hezké, ani ošklivé. Vyskytuje se vandalismus.“*

6 Charakteristika prostředí Prahy 3

Respondent 1: *„Žižkov“ asociuje: „Rodné místo“, „tradice“, „charakteristický ráz“, „nespatřuji výjimečnost s jinými částmi centra Prahy v kontextu výchovy dětí“.*

Respondent 2: *„Já myslím, že Praha 3 není jen Žižkov a jednotlivé lokality se liší.“*

7 Rizikovost lokality

Respondent 1: Málo riziková

Respondent 2: Spíše riziková (vztaženo k dolnímu Žižkovu)

8 Sociálně patologické jevy a konfliktní společenské situace se u žáků školy objevují:

Respondent 1: občas

Respondent 2: často

➤ Problémy se šikanou se vyskytují:

Respondent 1: velmi zřídka

Respondent 2: občas

➤ Drobná kriminalita je jev:

Respondent 1: občasný

Respondent 2: častý

➤ Násilné chování bývá zaznamenáno:

Respondent 1: velmi zřídka

Respondent 2: občas

➤ Vandalismus se vyskytuje:

Respondent 1: občas

Respondent 2: často

➤ Ke konzumaci alkoholu u žáků dochází:

Respondent 1: na úrovni experimentování

Respondent 2: občas

➤ Návykové a psychotropní látky žáci užívají:

Respondent 1: velmi zřídka

Respondent 2: občas

➤ Kouření se mezi žáky vyskytuje:

Respondent 1: občas

Respondent 2: velmi často

➤ K projevům rasismu dochází:

Respondent 1: velmi zřídka až nikdy

Respondent 2: velmi zřídka

➤ Záškoláctví je jev:

Respondent 1, respondent 2: častý

➤ Domácí násilí se v rodinách objevuje:

Respondent 1: občas

Respondent 2: velmi zřídka

- K mezigeneračním konfliktům dochází:

Respondent 1: velmi zřídka

Respondent 2: občas

- K útěkům z domova dochází:

Respondent 1, respondent 2: velmi zřídka

- Předčasné a rizikové sex je jev, který se vyskytuje:

Respondent 1, respondent 2: často

- Zneužívání (nebo důvodné podezření na zneužívání) bylo zaznamenáno:

Respondent 1: nikdy

Respondent 2: velmi zřídka

9 Omezující životní podmínky

V omezujících životních podmínkách žáci školy vyrůstají velmi často. Rodiny se potýkají s „*nízkými příjmy, bytovými problémy a sociálním handicapem*“, je znatelná „*odlišná kulturní úroveň rodin a menší míra rodičovské podpory ve vztahu ke škole*“.

- Neschopnost adaptace se vyskytuje:

Respondent 1: občas

Respondent 2: často

- Neschopnost navázání vztahů se objevuje:

Respondent 1: nikdy

Respondent 2: občas

- s asociálním životním způsobem se respondent u dětí setkává:

Respondent 1: děti jsou zřídka destruktivní v sociálních vztazích, velmi často však nepřijímají svoji odpovědnost a občas mají tendence k parazitnímu uspořádání vztahů

Respondent 2: často

- odcizení, absence citlivosti jsou zaznamenávány:

Respondent 1: odcizení zaznamenává u dětí občas, absenci citlivosti nikdy

Respondent 2: často

- omezující podmínky doma, v rodině jsou problémem:

Respondent 1, respondent 2: velmi často

- absence zájmů, pasivita se vyskytuje:

Respondent 1, respondent 2: velmi často

10 Obtížné životní situace žáci dle respondentů zažívají:

Respondent 1, respondent 2: občas

- K rozpadu rodiny dochází:

Respondent 1: často

Respondent 2: občas

➤ Partnerské problémy rodičů zažívají děti:

Respondent 1: často

Respondent 2: občas

➤ Krize dítěte vyžadující bezodkladné řešení se vyskytuje:

Respondent 1: nevedl

Respondent 2: často

➤ Sexuální debut je problémem:

Respondent 1: děti ho nevnímají jako problém

Respondent 2: občasným

➤ Problémy s volbou školy a povolání se vyskytují:

Respondent 1: velmi často

Respondent 2: velmi často

➤ Partnerské problémy mají dospívající děti:

Respondent 1: občas

Respondent 2: často

➤ Těhotenství žákyně školy se vyskytuje:

Respondent 1, respondent 2: velmi zřídka

➤ Bytové problémy rodiny se objevují:

Respondent 1, respondent 2: velmi často

➤ Finanční problémy mají rodiny:

Respondent 1, respondent 2: velmi často

11 Pozitiva NZDM

Respondent 1: „*smysluplné trávení volného času, terénní sociální pomoc, poradenská práce, podpora vzdělávání*“

Respondent 2: „*Nabízejí alternativu pro trávení volného času dětem, jejichž rodiče nemají prostředky na zájmové kroužky, nebo sami nemají představu, jak různě by se děti mohly bavit. Také zajišťují doučování dětí.*“

12 Slabé stránky NZDM

Respondent 1: „*Komunikace se školou.*“

Respondent 2: „*Některé kluby nenaplnují volný čas dětí cílenými aktivitami.*“

13 Představa spolupráce školy a NZDM

Respondent 1: „Představuji si ji jako SPOLUPRÁCI obou subjektů tak, aby postupovaly v zájmu a prospěchu dítěte – komunikovaly, informovaly se, volily společné postupy a strategie, nastavily společné mantinely, PODPOROVALY SE.“

Respondent 2: „Spolupráce jako informovanost o dětech, které navštěvují kluby, čemu se tam věnují, jak tráví volný čas.“

Příloha č. 6 – Přehled výstupů dotazníků pro pedagogické pracovníky (škola „B“)

1 Počet žáků navštěvujících školu

„cca 495“

2 Specializované funkce

Na škole působí výchovný poradce, 1x za 14 dní navštěvuje školu školní psycholog

3 Podíl romských žáků

„Nezjišťujeme podíl romských dětí. Tmavších dětí tady běhá asi 10.“

4 Podíl dětí cizinců

„16 žáků + 5 žáků narozených v ČR, ale s jinou státní příslušností; bez problémů“

5 Charakteristika žáků v klíčových oblastech

a) rodina

„Rodiče nemají na děti čas, děti mluví často o svých právech, ne o povinnostech“

b) škola

„Už to není, co to bývalo.“

c) kamarádi, vrstevnická skupina

„Nevidím příliš rozdíl ve vztazích mezi dětmi dnes a např. před 10 lety.“

d) vztahy

nevyplněno

e) volný čas a zájmy

„Rodiče se snaží vyplňovat volný čas dětí mnoha aktivitami (ale spíš jen 1. stupeň). Velkou roli však hrají peníze.“

f) přístup ke svému okolí

nevyplněno

6 Charakteristika prostředí Prahy 3

„Je potřeba rozdělit Žižkov na horní a dolní. Na „horním“ Žižkově je prostředí k výchově dětí standardní jako např. na Vinohradech. Ze „spodního“ Žižkova se lidé stále raději stěhují – mají strach o své děti na ulicích.“

7 Rizikovost lokality

spíše riziková

8 Sociálně patologické jevy a konfliktní společenské situace

- se u žáků školy objevují:

občas

- Problémy se šikanou se vyskytují:

občas

- Drobná kriminalita se vyskytuje:

občas

- Násilné chování bývá zaznamenáno:

velmi zřídka

- Vandalismus se vyskytuje:

občas

- Ke konzumaci alkoholu u žáků dochází:

nevyplněno

- Návykové a psychotropní látky žáci užívají:

velmi zřídka

- Kouření se mezi žáky vyskytuje:

občas

- K projevům rasismu dochází:

velmi zřídka

- Záškoláctví je jev:

občasný

- Domácí násilí se v rodinách objevuje:

velmi zřídka

- K mezigeneračním konfliktům dochází:

občas

- K útěkům z domova dochází:

nikdy

- Předčasný a rizikový sex je jev, který se vyskytuje:

nevyplněno

- Zneužívání (nebo důvodné podezření na zneužívání) bylo zaznamenáno:

nikdy

9 Omezující životní podmínky – s tím, že dítě vyrůstá v omezujících životních podmínkách se škola setkává:

velmi zřídka

- Neschopnost adaptace se vyskytuje:

velmi zřídka

- Neschopnost navázání vztahů se objevuje:

občas

- s asociálním životním způsobem se respondent u dětí setkává:

nevyplněno

- odcizení, absence citlivosti jsou zaznamenávány:

občas

- omezující podmínky doma, v rodině jsou problémem:

občas

- absence zájmů, pasivita se vyskytuje:

občas

10 Obtížné životní situace žáci dle respondenta zažívají:

občas

- K rozpadu rodiny dochází:

velmi často

- Partnerské problémy rodičů zažívají děti:

často

- Krize dítěte vyžadující bezodkladné řešení se vyskytuje:

občas

- Sexuální debut je problémem:

velmi zřídka

- Problémy s volbou školy a povolání se vyskytují:

velmi zřídka

- Partnerské problémy mají dospívající děti:

velmi zřídka

- Těhotenství žákyně školy se vyskytuje:

nikdy

- Bytové problémy rodiny se objevují:

občas

- Finanční problémy mají rodiny:

občas

11 Pozitiva NZDM

„NZDM na P3 jsem navštívil 3x a vždy jsem měl pocit, že je dobře, že jsou – děti si zde můžou napsat úkoly a nejsou na ulici.“

12 Slabé stránky NZDM

„Relativně ohrožení jedinci zde jasně navazují potenciálně nebezpečné vztahy.“

13 Představa spolupráce školy a NZDM

„Současná spolupráce se mi zdá dostačující – z NZDM zavolají, přijde dvojice mladých lidí, či mladík, o velké přestávce proběhne školu, rozdá letáky (výborně graficky zpracované) na nějakou akci.“

Příloha č. 7 – Přehled výstupů dotazníků pro metodika prevence

1 Spolupráce se školami

„V oblasti Prahy 3 spolupracuji se všemi základními i středními školami na úrovni předávání metodiky prevence rizikového chování. Intenzivně spolupracuji (vstupy do tříd, řešení krizových situací) s 5 základními školami na Praze 3.“

2 Postavení romských dětí na jednotlivých školách

Nevyplněno

3 Postavení dětí cizinců na jednotlivých školách

„Cítím velice silný limit v jazykové obratnosti mnohých dětí. Někdy také záleží, zda se dítě cizinec narodilo v ČR, či do ČR až imigrovalo. Důležitý je přístup rodiny k jazykové vybavenosti. Mezi takovými dětmi se objevuje oboustranné nepochopení, nedostatečná komunikace, problém s navazováním vztahů. Asijská komunita se snaží do společnosti zapadnout přizpůsobením formy jména českým podmínkám (děti si nechají říkat česky: Anička, Fanda...).“

4 Charakteristika dospívajících v klíčových oblastech

a) rodina

„Problematický okruh. Rodina a škola často nestojí na jedné straně barikády. Tím způsobena nejednotnost pravidel. Rodiče nemají na děti čas.“

b) škola

„Mnohé děti škola nebaví, netěší se do ní (příčiny mohou být různé).“

c) kamarádi, vrstevnická skupina

„V současnosti je moderní komunikace a život na internetových sociálních sítích. Reálná komunikační obratnost „face to face“ klesá. Mnohdy se děti neumí domluvit živě. Chybí empatie, mnohé situace jsou pro děti sranda, nezamýšlí se ale nad pocity druhých. Půjčování si věcí bez dovození.“

d) mezilidské vztahy

„viz c)“

e) volný čas, zájmy

„Děti mají možnost navštěvovat DDM, ZUŠ, několik NZDM, kroužky organizované školami. Reálnou návštěvnost neznám.“

f) přístup ke svému okolí

„Záleží jim hlavně na svých vlastních věcech. Viz pohazování s penály ve škole, půjčování si

od druhých bez dovození.“

5 Charakteristika prostředí Prahy 3

„Dostatek škol a školních zařízení, které mohou pomoci rodičům a jejich dětem. Sociálně slabší obyvatelé. Složení obyvatel může nahrávat xenofobii a rasismu (velký počet romských obyvatel). V oblasti funguje několik heren a zastaváren, které mohou ovlivňovat postoj dětí k rizikovému chování.“

6 Rizikovost lokality

spíše riziková

7 Sociálně patologické jevy a konfliktní společenské situace

„Nedokážu povšechně odpovědět, každá škola se potýká s jinými druhy rizikového chování.“

8 Omezující životní podmínky

➤ neschopnost adaptace

občas

➤ neschopnost navázání vztahů

občas

➤ asociální životní způsob

často

➤ odcizení, absence citlivosti

občas

➤ omezující podmínky doma, v rodině

občas

➤ absence zájmů, pasivita

velmi často

9 Obtížné životní situace

Nevyplněno

10 Pozitiva NZDM na Praze 3

„Pro děti je to skvělá nabídka (jak trávit čas po škole, poznávat kamarády...), která je zdarma. Streetwork – kontakt s dětmi, které se vyhýbají institucím, nabídka činnosti NZDM, preventivní osvěta na ulicích.“

11 Slabé stránky NZDM

„Ochrana klientů za každou cenu. Tedy, jak řešit krizové situace s agresivním klientem, když je služba „anonymní“. „Volat policii? Ano či ne?“

12 Představa spolupráce s NZDM

„Vzájemný kontakt při zjištění potřeby druhého zařízení. Tzn. potřeba psychologického, školského poradenství -> pedagogicko-psychologická poradna; nestrukturovaný volný čas dítěte, nuda, toulání se po ulicích -> NZDM.“